

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

MEDZINÁRODNÁ SPRÁVA O NÁBOŽENSKEJ SLOBODE ZA ROK 2017

Ústava zaručuje slobodu náboženského vyznania a príslušnosti a ustanovuje, že štát sa neviaže na nijaké konkrétne náboženstvo. Podmienka registrácie novej náboženskej skupiny bola v marci zvýšená z 20 000 na 50 000 členov, keď poslanci parlamentu prelomili prezidentovo veto týkajúce sa nového ustanovenia o počte členov. Z dôvodu zákonom stanoveného minimálneho počtu 50 000 členov niektoré skupiny nemohli získať oficiálny štatút náboženskej skupiny. Aby získali právnu subjektivitu potrebnú na výkon hospodárskych a verejných funkcií, niektoré z nich využili postup ustanovený pre registráciu občianskych združení. Neregistrované skupiny a najmä moslimovia hovorili o pokračujúcich ťažkostiach s poskytovaním duchovnej služby svojim veriacim a so získavaním povolení na výstavbu modlitební. Poslanci parlamentu, predovšetkým z opozičných strán, naďalej robili protimoslimské vyhlásenia. V priebehu roka polícia vznesla viacero obvinení proti členom Ľudovej strany Naše Slovensko (ĽSNS) za výrobu materiálov hanobiacich menšinové náboženské viery a za popieranie holokaustu.

Členovia moslimskej komunity opätovne referovali o nenávisťných protimoslimských výrokoch na sociálnych médiách. Kresťanské skupiny a ďalšie organizácie opisované v médiách ako extrémistické naďalej organizovali zhromaždenia a podujatia, na ktorých spomínali na vojnový fašistický štát a chválili jeho vedúcich predstaviteľov, aj keď formálne vyhlásenia popierajúce holokaust na nich nezaznievali. Ústredný zväz židovských náboženských obcí na Slovensku (ÚZŽNO) a minister kultúry kritizovali video o založení fašistického vojnového Slovenského štátu vyrobené organizáciou pre kultúrne dedičstvo Maticou slovenskou za zľahčovanie zločinov Slovenského štátu proti Židom. Podľa mimovládnych ľudskoprávných organizácií zákonné podmienky registrácie náboženských skupín naďalej sťažovali snahu neregistrovaných skupín dosiahnuť zmenu negatívnych postojov verejnosti voči náboženským menšinám.

Americký veľvyslanec a ďalší pracovníci veľvyslanectva USA sa stretávali s vládnymi činiteľmi s cieľom pokračovať v diskusii o zaobchádzaní s menšinovými náboženskými skupinami aj o novom zákone, podľa ktorého je na registráciu náboženskej skupiny potrebný počet 50 000 členov, a v diskusii o náraste verejných prejavov protimoslimských nálad. Pracovníci veľvyslanectva pokračovali v pravidelných stretnutiach s registrovanými aj neregistrovanými

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

náboženskými organizáciami a mimovládnyimi organizáciami s cieľom diskutovať o nenávisťných prejavoch namierených voči moslimom a o dôsledkoch novej zákonnej podmienky registrácie náboženských skupín.

Časť I. Náboženské zloženie obyvateľstva

Vláda USA odhaduje počet obyvateľov na 5,4 milióna (odhad z júla 2017). Podľa údajov z posledného dostupného sčítania obyvateľstva z roku 2011 rímski katolíci tvoria 62 % obyvateľov, evanjelici augsburského vyznania 5,9 % a grécki katolíci 3,8 %, pričom 13,4 % obyvateľov neuviedlo žiadnu náboženskú príslušnosť. K ďalším menej početným náboženským skupinám patrí Reformovaná kresťanská cirkev, ostatné protestantské skupiny, Jehovovi svedkovia, pravoslávni kresťania, židia, baháji a moslimovia. Pri sčítaní obyvateľstva v roku 2011 sa približne 1200 osôb prihlásilo k islamu, hoci predstavitelia islamskej komunity odhadujú ich počet na približne 5000. Podľa údajov zo sčítania obyvateľstva má židovská komunita približne 2000 členov.

Ku gréckokatolíckej cirkvi patria väčšinou osoby slovenskej alebo rusínskej národnosti, pričom niektorí Rusíni sú členmi pravoslávnej cirkvi. Väčšina pravoslávnych kresťanov žije vo východnej časti krajiny. Členovia Reformovanej kresťanskej cirkvi žijú predovšetkým v južných častiach krajiny v blízkosti maďarských hraníc s veľkým počtom obyvateľov maďarskej národnosti. Ostatné náboženské skupiny sú viac-menej rovnomerne rozptýlené po celom území krajiny.

Časť II. Stav rešpektovania slobody náboženského vyznania štátom

Právny rámec

Ústava zaručuje slobodu náboženského vyznania a príslušnosti, ako aj právo na zmenu náboženského vyznania alebo právo byť bez vyznania. Ústava ustanovuje, že štát sa neviaže na nijaké konkrétne náboženstvo a náboženské skupiny si môžu spravovať svoje záležitosti nezávisle od štátnych orgánov, čo platí aj pre vyučovanie náboženstva a zakladanie cirkevných inštitúcií. Ústava zaručuje právo praktizovať svoju vieru súkromne alebo verejne, a to buď individuálne alebo spoločne s inými. Stanovuje, že výkon náboženských práv možno obmedziť iba prostredníctvom opatrení „nevyhnutných v demokratickej spoločnosti na ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti alebo práv a slobôd iných.“

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Zákon zakazuje zakladanie, podporu alebo propagáciu skupín smerujúcich k potlačeniu základných práv a slobôd ako aj „verejné prejavy sympatií“ k takýmto skupinám. Za tieto trestné činy možno uložiť trest odňatia slobody až na päť rokov.

Aby náboženské skupiny mohli zamestnávať svojich duchovných na účely vykonávania oficiálne uznaných funkcií, majú zákonnú povinnosť zaregistrovať sa na cirkevnom odbore ministerstva kultúry. Duchovní neregistrovaných náboženských skupín nie sú oficiálne oprávnení vykonávať sobášne obrady alebo poskytovať duchovnú službu ich veriacim vo väzniciach alebo v štátnych nemocniciach. Neregistrované skupiny nesmú zriaďovať cirkevné školy a nemajú nárok na štátnu podporu.

V januári parlament prelomil prezidentovo veto návrhu novely zákona z roku 2016 požadujúcej zvýšenie počtu členov potrebných na registráciu novej organizácie ako náboženskej skupiny z 20 000 na 50 000 členov. Nová podmienka počtu 50 000 členov nadobudla účinnosť v marci. Znamená, že 50 000 dospelých osôb s občianstvom alebo trvalým pobytom musí ministerstvu kultúry predložiť „čestné vyhlásenie“ o príslušnosti k skupine, znalosti článkov viery a základných princípov náboženstva, uviesť svoje rodné číslo a adresu a vyjadriť podporu registrácii skupiny. Všetky skupiny zaregistrované pred nadobudnutím účinnosti týchto požiadaviek sú oficiálne uznanými náboženstvami podľa predpisov platných pred prijatím novely; odvtedy neboli uznané žiadne nové náboženské skupiny. Zákon nerozlišuje medzi cirkvami a registrovanými náboženskými skupinami, ale ako „cirkvi“ uznáva tie registrované skupiny, ktoré sa ako cirkvi označujú ony samy.

Registráciou sa priznáva právna subjektivita potrebná na vykonávanie hospodárskych funkcií, ako je napríklad otvorenie bankového účtu alebo prenájom nehnuteľnosti, a civilných funkcií, ako sú napríklad pohrebné obrady. Celkovo je registrovaných 18 cirkví a náboženských skupín, a to: Apoštolská cirkev, Bahájske spoločenstvo, Bratská jednota baptistov, Cirkev adventistov siedmeho dňa, Cirkev bratská, Československá husitská cirkev, Cirkev Ježiša Krista Svätých neskorších dní (mormóni), Evanjelická cirkev augsburského vyznania, Evanjelická metodistická cirkev, Gréckokatolícka cirkev, Kresťanské zbory, Jehovovi svedkovia, Novoapoštolská cirkev, Pravoslávna cirkev, Reformovaná kresťanská cirkev, Rímskokatolícka cirkev, Starokatolícka cirkev a Ústredný zväz židovských náboženských obcí. Registrované skupiny a cirkvi dostávajú každoročnú štátnu

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

dotáciu. Okrem Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania, Gréckokatolíckej cirkvi, Pravoslávnej cirkvi, Reformovanej kresťanskej cirkvi a Rímskokatolíckej cirkvi majú všetky z nich menej ako 50 000 členov, pretože registráciu získali pred nadobudnutím účinnosti tejto podmienky.

Cirkevný odbor ministerstva kultúry dohliada na vzťahy medzi náboženskými skupinami a štátom a riadi pridelovanie štátnych dotácií náboženským skupinám a združeniam. Ministerstvo nemá zákonnú právomoc zasahovať do vnútorných záležitostí náboženských skupín, ani usmerňovať ich činnosť.

Skupina, ktorá nemá 50 000 dospelých členov potrebných na získanie štatútu oficiálnej náboženskej skupiny, môže požiadať o registráciu ako občianske združenie, aby tak získala právnu subjektivitu potrebnú na vykonávanie činností, ako je vedenie bankového účtu alebo uzatváranie zmlúv. Skupinu to však neopravňuje nazývať sa cirkvou alebo oficiálne sa označovať za náboženskú skupinu, pretože zákon o registrácii občianskych združení výslovne znemožňuje priznanie takéhoto štatútu náboženským skupinám. Na registráciu občianskeho združenia je potrebné, aby traja občania uviedli svoje mená, adresy, názov a cieľ skupiny, jej stanovy, výkonné orgány a rozpočtové pravidlá.

Právny rámec vzťahov medzi vládou a domácou katolíckou cirkvou a Svätou stolicou tvorí Základná zmluva medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou. Dve následné dohody upravujú pôsobenie katolíckych cirkevných škôl, vyučovanie katolíckeho náboženstva ako vyučovacieho predmetu a činnosť kňazov slúžiacich ako vojenský kapláni. Na základe dohody uzavretej medzi vládou a jedenástimi zo zvyšných sedemnástich registrovaných náboženských skupín má podobný štatút aj týchto jedenásť skupín. Aby podobné výhody získali aj ďalšie náboženské skupiny, museli by s tým vyjadriť jednomyselný súhlas existujúce zmluvné strany.

Zákon neumožňuje pochovať zosnulého pred uplynutím 48 hodín od úmrtia, čo platí aj pre náboženské skupiny, ktorých tradícia predpisuje skoršie pochovanie.

Žiaci všetkých štátnych základných škôl musia navštevovať predmet náboženská výchova alebo etická výchova v závislosti od ich vlastných alebo rodičovských preferencií. O učebnej náplni hodín náboženstva rozhodujú jednotlivé školy a učitelia. Hoci predmetom vyučovania vo väčšine škôl je katolicizmus, rodičia

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

môžu školu požiadať, aby zaradila aj vyučovanie iných náboženstiev. Obsah náboženského vzdelávania si súkromné aj cirkevné školy určujú samy. V učebných osnovách predmetu náboženská výchova sa v súkromných ani štátnych školách nespomínajú neregistrované skupiny alebo niektoré menšie registrované skupiny, a neregistrované skupiny nesmú v školách svoje náboženstvo vyučovať. Učitelia z registrovaných náboženských skupín spravidla vyučujú základy ich vlastného náboženstva, ale môžu učiť aj o iných náboženstvách. Platy učiteľov náboženstva v štátnych školách sú financované štátom.

Zákon ustanovuje ako trestný čin výrobu, prechovávanie alebo šírenie extrémistických materiálov vrátane materiálov obhajujúcich, podporujúcich alebo podnecujúcich nenávisť, násilie alebo nezákonnú diskrimináciu skupiny osôb na základe ich náboženstva. Takáto trestná činnosť sa trestá odňatím slobody až na osem rokov.

Podľa zákona sú verejnoprávni vysielatelia povinní vyčleniť vysielací čas pre registrované náboženské skupiny, čo sa však nevzťahuje na neregistrované skupiny.

Zákon zakazuje hanobenie osoby alebo skupiny pre jej náboženské vyznanie ako trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody až na päť rokov.

Zákon zakazuje popieranie holokaustu vrátane spochybňovania, schvaľovania alebo ospravedlňovania holokaustu. Za jeho porušenie je možné uložiť trest odňatia slobody až na tri roky. Zákon zakazuje aj popieranie zločinov spáchaných minulými fašistickými a komunistickými režimami.

Krajina je zmluvnou stranou Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Praktiky štátu

Politické strany vrátane najväčšej strany zastúpenej v parlamente, Smer – Sociálna demokracia, vyjadrili podporu novému zákonu, ktorým sa zvýšil počet členov náboženských skupín potrebný na ich registráciu. Vyhlásili tiež, že prezidentovo veto prelomili pre výslovné obavy z islamu. V januári premiér Fico vyhlásil, že „ucelená moslimská komunita“ na území krajiny by bola „trvalým

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

zdrojom bezpečnostného rizika“, čo sa uvádzalo ako dôvod pre neprijímanie migrantov podľa programu Európskej komisie pre presídľovanie utečencov.

Opozičné strany naďalej vyjadrovali protimoslimské názory. Richard Sulík, predseda druhej najväčšej politickej strany v parlamente a najväčšej opozičnej strany Sloboda a solidarita (SaS), vyhlásil v rozhovore poskytnutom tlači, že kresťanstvo je „lepšie“ ako islam, že islam je „agresívne náboženstvo“, ktoré nie je kompatibilné so slovenskou kultúrou, a že „nie sme všetci rovnakí.“

Poslanec ĽSNS Mazurek vyhlásil vo februári v parlamente, že islam nie je „ničím iným, než obyčajným dielom diabla“ a tvrdil, že islam povoľuje pedofíliu, zoofíliu a nekrofíliu.

V apríli poslanec hnutia Sme rodina Milan Krajniak počas parlamentnej rozpravy o návrhu zákazu mešít vyhlásil, že väčšina európskych moslimov chce zmeniť politické zriadenie v Európe na „totalitné“ alebo na islamskú teokraciu. Povedal, že praktizujúci moslimovia, ktorí navštevujú mešity, schvaľovali teroristické útoky vo významne väčšej miere ako nepraktizujúci moslimovia. V tej istej parlamentnej rozprave predseda ĽSNS a poslanec Marian Kotleba povedal, že skutočným problémom sú „sionistickí“ politici, „mnohí z nich vychovaní v synagógach“, ktorí podľa neho dotiahli moslimov do krajiny.

V novembrových voľbách predsedov a poslancov samosprávnych krajov ĽSNS získala dva z celkového počtu 416 mandátov a Kotleba neuspel v kampani za znovuzvolenie za banskobystričského župana. Kotleba a ďalší kandidáti ĽSNS získali dovedna viac ako 100 000 hlasov a držali si 14 zo 150 kresiel v národnom parlamente. V máji podnikla prokuratúra kroky s cieľom zakázať stranu ako hrozbu pre demokratický systém krajiny. Koncom roka najvyšší súd rozhodoval o podnete generálneho prokurátora na zrušenie ĽSNS za porušovanie ústavy a iných zákonov.

Do konca roka sa ešte nerozhodlo o žiadosti Kresťanského spoločenstva o registráciu. Ministerstvo kultúry údajne ďalej skúmalo dodatočné znalecké posudky s cieľom rozhodnúť, či má zrušiť svoje zamietavé stanovisko k pôvodnej žiadosti z roku 2007 vychádzajúce zo znaleckého posudku, podľa ktorého skupina propagovala nenávisť voči iným náboženským skupinám.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Vláda opätovne poskytla 18 registrovaným náboženským skupinám ročnú štátnu dotáciu vo výške približne 40 mil. EUR (48 mil. USD). Pridelovala sa na základe počtu duchovných v jednotlivých náboženských skupinách, pričom značná časť dotácie pre danú skupinu sa naďalej používala na platy jej duchovných. Expertná komisia na riešenie problematiky financovania cirkví a náboženských spoločností ako poradný orgán ministerstva kultúry pokračovala v diskusiách so zástupcami registrovaných náboženských skupín o zmenách v modeli ich ďalšieho financovania s cieľom vypracovať nový model financovania založený na princípoch „spravodlivosti, transparentnosti, solidarity a nezávislosti“.

Mimovládne organizácie a neregistrované náboženské skupiny informovali o pretrvávajúcich ťažkostiach pri ich snahe meniť negatívne postoje verejnosti voči menším neregistrovaným náboženským organizáciám vzhľadom na sociálnu stigmú spojenú s tým, že zákon im neposkytuje rovnaké výhody ako registrovaným náboženstvám.

Členovia registrovaných kresťanských cirkví uvádzali, že prísne požiadavky na registráciu obmedzujú náboženskú slobodu, pretože bránia vyjadrovaniu nesúhlasu vo vnútri cirkvi. Zástancovia odlišných názorov v rámci cirkvi, ktorí sa márne snažia o reformu oficiálnych teologických pozícií, by sa za normálnych okolností mohli odčleniť a založiť si vlastnú cirkev, ale bránia im v tom ťažkosti spojené s registráciou novej náboženskej skupiny.

Moslimská komunita informovala, že z dôvodu absentujúcej registrácie naďalej nemohla oficiálne zamestnávať imáma. Vedúci predstavitelia moslimskej komunity uvádzali, že väznice a detenčné zariadenia naďalej bránili jej duchovným predstaviteľom v prístupe k ich veriacim. Členovia moslimskej komunity informovali aj o pretrvávajúcich ťažkostiach so získavaním potrebných povolení na výstavbu modlitební a náboženských miest z dôvodu neexistencie oficiálnej registrácie, hoci udeľovanie takýchto povolení neregistrovaným skupinám žiadny zákon nezakazuje.

Ministerstvo kultúry v rámci svojho grantového programu naďalej pridelovalo finančné prostriedky na udržiavanie náboženských pamiatok.

Vedúci predstavitelia židovskej komunity naďalej kritizovali štátom zriadenú inštitúciu Ústav pamäti národa (ÚPN) za údajné zľahčovanie úlohy

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

významných osobností z obdobia 2. svetovej vojny pri podpore antisemitských politik.

V januári poslanec ĽSNS Stanislav Mizík uverejnil vyhlásenie na sociálnych médiách ĽSNS, v ktorom kritizoval prezidenta Andreja Kisku za udelenie štátnych vyznamenaní osobám židovského pôvodu. Mizík vyhlásil, že slovenské historické osobnosti mali negatívny vzťah k Židom „kvôli ožobračovaniu slovenského národa a pre úžerníctvo.“ V súvislosti s jeho vyjadreniami polícia v apríli obvinila Mizíka z výroby extrémistických materiálov a hanobenia národa, rasy a presvedčenia. Ku koncu roka ešte trestné konanie nebolo ukončené.

V júli polícia obvinila predsedu ĽSNS Kotlebu z podpory hnutia smerujúceho k potlačeniu práv a slobôd a zo šírenia náboženskej nenávisťi, keď v marci na stránickej akcii daroval rodine v hmotnej núdzi šek v hodnote 1488 EUR (1800 USD). Podľa expertov bola táto suma symbolickým odkazom na frázu 14 slov, ktorú používajú neonacisti, a číselným znázornením nacistického pozdravu Heil Hitler.

V auguste polícia obvinila Mariána Magáta, ktorý v parlamentných voľbách v roku 2016 kandidoval za ĽSNS a bol označovaný za ultrapravicového radikála, z popierania holokaustu v súvislosti s obsahom uverejňovaným na internete v rokoch 2013 až 2016, v ktorom chválil Adolfa Hitlera a spochybňoval holokaust. Ku koncu roka ešte trestné konanie nebolo ukončené.

V septembri parlament odmietol návrh liberálnej opozície na skrátenie lehoty, ktorá musí uplynúť od úmrtia do pochovania zosnulej osoby, zo 48 na 24 hodín, čo špecificky vychádzalo v ústrety židovskej komunite.

V marci sa prezident Kiska a premiér Robert Fico zúčastnili pietnej spomienky na železničnej stanici v Poprade pri príležitosti 75. výročia prvého transportu slovenských Židov do koncentračného tábora Auschwitz-Birkenau. Predseda vlády Fico vo svojom prejave povedal, že vojnový Slovenský štát bol satelitom hitlerovského Nemecka a že dodnes nie je hoden velenia, pretože kľúčoví predstavitelia režimu pomáhali uľahčiť deportáciu slovenských občanov vrátane žien a detí do nacistických táborov smrti.

Časť III. Stav rešpektovania náboženskej slobody v spoločnosti

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Mimovládne organizácie informovali o pretrvávajúcich nenávistných prejavoch voči moslimom a utečencom na internete. Lídri moslimských komunití naďalej udávali rastúcu mieru strachu v ich komunite v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi a povedali, že miesta ich modlitební naďalej zachovávajú v tajnosti, aby neburcovali verejnú mienku.

Vo februári miestna mimovládna organizácia Inštitút Leva XIII., ktorú tlač charakterizuje ako konzervatívnu, rozposlala mnohým farnostiam letáky a knihy označujúce islam ako hanebné náboženstvo plné nenávisťi a Mohameda za predchodcu Antikrista.

Islamská nadácia na Slovensku opätovne referovala o zintenzívnení protimoslimskej rétoriky skupín, ktoré označovala ako „extrémistické“. V júli nadácia uverejnila na internete rozsiahlu negatívnu reakciu na ramadánovú večeru iftár, ktorú nadácia podávala pre moslimských a nemoslimských náboženských a občianskych predstaviteľov. Nadácia zaznamenala početné odkazy na sociálnych sieťach obsahujúce hrozby násillia a smrti namierené proti osobám, ktoré sa zúčastnili na tomto podujatí.

Niektoré kresťanské skupiny a ďalšie organizácie označované tlačou ako krajne pravicové sa naďalej pochvalne vyjadrovali o vláde vojnového fašistického štátu, ktorý deportoval tisíce Židov do nacistických táborov smrti, a organizovali zhromaždenia, ktorých účastníci verejne vystavovali symboly vojnového fašistického štátu. Hoci tlač nepriniesla žiadne správy o tom, že by tieto skupiny priamo popierali holokaust, v internetových príspevkoch propagujúcich ich podujatia organizátori často používali fotografie so symbolmi druhej svetovej vojny. Napríklad ĽSNS použila takéto symboly 14. marca v internetových odkazoch o jej podujatí k výročiu vzniku vojnového fašistického štátu. Spolu s poslancami za stranu ĽSNS sa na tomto podujatí opäť zúčastnil aj katolícky kňaz.

V apríli nitrianska rímskokatolícka diecéza a Rímskokatolícka bohoslovecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave zorganizovali seminár o prezidentovi vojnového fašistického Slovenského štátu Jozefovi Tisovi, ktorý sa zameriaval na Tisovu úlohu ako katolíckeho kňaza a vyhýbal sa diskusii o internovaní Židov v koncentračných táboroch počas jeho režimu a o ich neskoršej deportácii do nacistických táborov smrti. Židovská komunita kritizovala seminár za to, že na ňom odznegli pochvalné vyjadrenia o Tisovi, a že naň bola za prednášateľa pozvaná osoba spojená s krajne pravicovou skupinou.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Vo februári Ústredný zväz židovských náboženských obcí na Slovensku (ÚZZNO) kritizoval video o založení vojnového fašistického Slovenského štátu, ktoré vyrobila organizácia pre kultúrne dedičstvo Matica slovenská, a ktoré podľa ÚZZNO bagatelizovalo zločiny spáchané Slovenským štátom a snažilo sa ich ospravedlniť. Podľa židovských organizácií video naznačuje, že slovenských Židov by čakal rovnaký osud aj v prípade, že by nebol vznikol fašistický Slovenský štát. Video Matice slovenskej kritizoval aj minister kultúry Marek Maďarič za „relativizáciu“ zodpovednosti vojnového fašistického Slovenského štátu za osud slovenských Židov.

Jediným združením pre medzináboženský dialóg bola aj naďalej Ekumenická rada cirkví.

Časť IV. Politika a angažovanosť vlády USA

Veľvyslanec a ďalší pracovníci veľvyslanectva pokračovali v rozhovoroch s vládnymi predstaviteľmi na tému zaobchádzania s náboženskými menšinami a nárastu protimoslimských nálad. Po prijatí nového zákona, podľa ktorého sa o registráciu môže uchádzať iba náboženská skupina, ktorá má najmenej 50 000 členov, veľvyslanectvo naďalej dávalo vládnym činiteľom najavo svoje obavy súvisiace s touto podmienkou. Veľvyslanec sa opätovne zúčastnil na výročnej pietnej spomienke na holokaust v Bratislave.

Pracovníci veľvyslanectva sa ďalej stretávali s predstaviteľmi registrovaných aj neregistrovaných náboženských organizácií a organizácií občianskej spoločnosti, s ktorými hovorili o nenávisťných prejavoch namierených voči moslimom a o negatívnych dôsledkoch pre náboženské menšiny vyplývajúcich z novostanoveného počtu členov, ako aj z predtým existujúcich zákonných podmienok registrácie náboženských skupín. 21. novembra veľvyslanectvo zorganizovalo okrúhly stôl spojený s obedom a medzináboženskú diskusiu so zástupcami rôznych náboženských, vládných a mimovládnych skupín. Účastníci vyjadrovali svoje názory na náboženskú slobodu a toleranciu a na to, akú spoločenskú úlohu by mali hrať cirkvi a náboženské spoločenstvá ako obhajcovia ľudských práv a odporcovia krajne pravicového extrémizmu.